

**Test zo slovenského jazyka a literatúry na prijímacie skúšky
v Gymnáziu Pavla Horova Michalovce v školskom roku 2002/2003**

1. Ktorý z nasledujúcich pojmov je nesprávne vysvetlený?

- A. *Aforizmus* je opakovanie toho istého slova alebo skupiny slov za sebou v básni aj v próze.
- B. *Príslovie* je krátky ľudový výrok, z ktorého vyplýva poučenie.
- C. *Báj* je lyrický útvar, v ktorom sa odráža primitívny názor človeka na svet.
- D. *Scenárista* je autor, ktorý prozaický text rozpracuje na monológy a dialógy a napíše svoje predstavy o tom, ako sa má hrať.

2. Pri ktorom literárnom útvare je nesprávne uvedený literárny druh?

- A. novela- dráma B. povesť- lyrika C. komédia- dráma D. poviedka- epika

3. Ktoré z uvedených básnických prostriedkov sú v ukážke?

*Sivé oči, sivé jako tá mrákava,
všakže som sa pre ne mnoho vyplakala.*

- A. personifikácia B. prirovnanie C. epizeuxa D. anafora

4. Čo majú spoločné povesti a literatúra faktu?

- A. Hlavným hrdinom v oboch útvaroch môže byť skutočná historická postava.
- B. V oboch útvaroch sa vyskytujú aj nereálne fantastické deje.
- C. Opisujú sa v nich len skutočné a vedecky overené udalosti.
- D. Obyčajne nie sú písané viazanou rečou.

5. Akým literárnym útvárom je nasledujúca ukážka a akým spôsobom sa v ňom autor vyjadruje k zvolenej téme?

*Radosť, božia iskra krásna,
dcéra z Elýzia ty,
vstupujeme, ó ty jasná,
v tvoj stan, ohňom zajatí.*

(napíš do hárku odpovedí)

6. Pre ktorý zo slohových postupov sú príznačné krátke a nedokončené vety, priama reč a historický prezent?

- A. informačný B. rozprávací C. opisný D. výkladový

7. Ktoré z pojmov sú vysvetlené nesprávne?

- A. *karikatúra* - zosmiešňujúci obraz, charakteristika, v ktorej sa zveličujú charakteristické črty osôb.
- B. *paralela* - ostrá výmena názorov
- C. *melódia reči* - stúpanie a klesanie hlasom, zmeny výšky tónu
- D. *komunikácia* = umelecké dielo, v ktorom sa zosmiešňujú vlastnosti a činy ľudí alebo zvierat.

8. Ktorá z viet je príznačná pre dynamický opis?

- A. Na stene je umiestnený veľký panel s výkresmi.
- B. Našej pozornosti neunikne veľký panel s výkresmi.
- C. Teplý koláč potrieme džemom a po vychladnutí polejeme čokoládou.
- D. Ivana poskladala sedem knižiek a s ľúbezným úsmevom sa spýtala, či si ich môže požičať.

9. K slohovým útvárom opisného slohového postupu nepatrí:

- A. reportáž B. fejtón C. prednáška D. charakteristika

10. Koľko čiarok chýba v nasledujúcej vete?

Miroslav Šatan kapitán našej hokejovej reprezentácie verí že aj teraz naše mužstvo zložené hlavne z hráčov pôsobiacich v NHL obháji svetové prvenstvo.

(napíš do hárku odpovedí)

11. Čo všetko sa možno dozvedieť o slove *hattrick* z nasledujúceho textu z Veľkého slovníka cudzích slov?
hattrick /hetrik/ -u m. /angl./ šport. 1. tri góly, ktoré dá ten istý hráč za sebou v jednom futbalovom zápase, príp. v inej kolektívnej hre 2. trojnásobné víťazstvo v ktorejkoľvek disciplíne
 A. významy slova a ich vysvetlenie B. pôvod slova
 C. odkaz na spracované slovo D. výslovnosť slova
12. V ktorej z možností nevznikli všetky slová rovnakým spôsobom?
 A. strojopis, zemeguľa, svetadiel, severozápad
 B. kníhkupec, kocúrisko, papučky, obrázok
 C. výhľad, prekonať, zabrániť, právnik
 D. lekárka, úradník, autoškola, výletník
13. Úvodzovky píšeme:
 A. v priamej reči B. na odlíšenie napr. ironického nespisovného slova v texte
 C. ak citujeme text alebo slovo D. ak v slove zámerne vynecháme hlásku
14. V ktorej z možností sú vo všetkých cudzích predponách *ly* napísané správne?
 A. anti-, dys-, sym-, bi- B. epi-, syn-, hyper-, di- C. dy-, dis-, vice-, inter- D. hipo-, in-, epy-, sin-
15. Ktorá z možností neobsahuje dvojicu synonym?
 A. maznať, mámiť, kalieť, klamať, pridať
 B. naschvál, natrvalo, zámerne, napriek, zreteľne
 C. sladký, slabý, jemný, kyslý, silný
 D. boháč, žobrák, pútnik, učiteľ, študent
16. Pri ktorej z frazeologických jednotiek je správne vysvetlený jej význam?
 A. *Drať si jazyk nadarmo* - zbytočne niekomu niečo hovoriť.
 B. *Stúpať si na jazyk* - ponížovať niekoho.
 C. *Dávať si pozor na jazyk* - starať sa o svoje zdravie.
 D. *Svrbí ho jazyk* - chce niečo povedať.
17. V ktorej z viet sa nachádza určovací sklad?
 A. Žijeme lepšie. B. Mala by som robiť.
 C. Čítame knihy a časopisy. D. Spieval som a tancoval.
18. Ktorá z nasledujúcich viet nie je podradňovacím súvetím?
 A. Miesto, kde prišli, bolo krásne. B. Chcel som si kúpiť knihu o psoch.
 C. Kamarát mi poradil, čo mám robiť. D. Najprv zbledol ako stena, potom strašne očervnel.
19. Ktorý vetný člen môže byť rozvitý príslovkovým určením?
 A. podnet B. prísudok C. zhodný prívlastok D. príslovkové určenie
20. V ktorej vete je slovo *Kamzík* príslovkovým určením?
 A. Kamzík nás zaujal svojou krásou. B. O Kamziku sa hovorí ako o peknom mieste.
 C. Trasu po Kamzík nám určili včera. D. Trasu určili po Kamzík.
21. Ktoré slovo (slová) z nasledujúcej vety má (majú) vetnočlenskú platnosť ako nezhodný prívlastok?
Bosá dievčina s vrkočom hrabe ráno v záhrade so školáčkou z blízkej dediny popadané lístie.
 (slovo(á) napíš do hárku odpovedí)
22. V ktorej z možností sa všetky slová skloňujú podľa toho istého vzoru?
 A. práca, Anča, fľaša, pivnica B. lečo, múzeum, oko, blaho
 C. step, vec, trať, hať D. dedo, Juro, cesto, Dunčo
23. Napiš, akým slovným druhom je slovo *okolo* vo vetách:
 A. Kamarát bežal *okolo*. B. Zabehol si aj *okolo* školy.

24. Do hárku odpovedí napiš správne tvary slov v zátvorkách:
 A. Našimi západnými susedmi sú (Čech). B. Sme nositeľmi ušľachtilých (idea).
 C. Na vysvedčení som mal päť (dvojka). D. Podstatné mená napíšte v (singulár).
25. Ktoré slovné druhy chýbajú vo vete: *Hľa, aká veľká žaba tam niekoľkokrát čľupla do vody.*
 (chýbajúce slovné druhy napiš do hárku odpovedí)
26. Pri ktorom slovese je správne uvedený jeho neurčitý tvar?
 A. *píšuc* – činné prídavné príslovie B. *píšuci* – prechodník
 C. *písaný* – trpné prídavné príslovie D. *písať* – neurčitok
27. Ktoré z nasledujúcich výrokov sú správne?
 A. Prízvuk v slovenčine býva obyčajne na prvej slabike slova.
 B. Vo viacslabičných slovách je prízvuk na prvej a na poslednej slabike slova.
 C. Jednoslabičná predložka pred dvojslabičným, na ktorom je dôraz, býva neprízvučná.
 D. Jednoslabičná predložka pred jednoslabičným slovom je vždy prízvučná.
28. V ktorej z nasledujúcich viet nie je stúpavá melódia?
 A. Vrátim sa o piatej. B. Kto z vás to urobil? C. Mama je doma? D. Lahnite si!
29. Na ktoré zo slov sa nevzťahuje výnimka z pravidla o rytmickej krátení a slovo je napísané nesprávne?
 A. listím B. zmúdriem C. bielym D. chodzí
30. V ktorej z uvedených možností je vo všetkých slovách a slovných spojeniach zvýraznená spisovná výslovnosť spoluhlások?
 A. prvky, fláča, s ním, zmena B. pruky, fláča, s ním, zmena
 C. prfky, fláča, s ním, smena D. prfky, fláča, z ním, zmena
31. V ktorej z uvedených možností nie sú znelé nepárové spoluhlásky?
 A. b, d, g, m B. p, c, k, n C. m, n, l, r D. b, d, p, c
32. Akým nárečím sa hovorí v okolí Košíc? (napiš do hárku odpovedí)
33. Historické udalosti usporiadaj v poradí, v akom sa stali (začni najstaršou udalosťou):
 A. založenie Matice slovenskej B. vydanie diela Krátka mluvnica slovenská
 C. uzákonenie Štúrovej slovenčiny D. úprava slovenského pravopisu vydaním diela Rukoväť spisovnej slovenčiny
34. K východným slovanským jazykom patrí:
 A. slovinčina B. ukrajinčina C. poľština D. ruština
35. Odvetvie jazykovedy, ktoré je náukou o slovnej zásobe, sa volá: (napiš do hárku odpovedí)

Gymnázium
PAVLA HOROVA
 Masarykova 1
 071 79 MICHALOVCE

Michalovce 7. mája 2003

Viliam Záhorec
 Viliam Záhorec
 riaditeľ školy

V nasledujúcom texte doplň vynechané písmená a interpunkčné znamienka:

V knižnici sme si pozreli knih- a časopis- . On- posk- tujú veľk- zdroj poznania. Vraj sa učíme sam- pre seba ale mne sa zdá že pre svoj-ch rodičov. Niektor- z nás to však m-slia vážne. Každ- sa riadi svoj-m svedom-m. Málokto- zo žiakov však nechce uspieť. -o svoj-mi starosťami sa pode-te s ostatn-m-. Nemusia to b-t' hoci-k- podomov-obchodníci. Riadim sa tvoj-m pr-kladom. Príchod jar- priv-tame siedm-mi podujatiami.